

Ks. prof. dr hab. Grzegorz Leszczyński
Uniwersytet Łódzki

RECEZNZJA O DOROBKU NAUKOWYM

p. dr. Michała Poniatowskiego

w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie prawo kanoniczne

P. dr Michał Poniatowski urodził się 12 czerwca 1983 roku. Doktorat uzyskał na Wydziale Prawa Kanonicznego Uniwersytetu kard. Stefana Wyszyńskiego w Warszawie 3 kwietnia 2012 roku.

P. dr Michał Poniatowski jest pracownikiem Uniwersytetu kard. Stefana Wyszyńskiego w Warszawie na stanowisku adiunkta w Katedrze Prawa Wyznaniowego i Komparatystyki Prawniczej Prawa Osobowego i Ustroju Kościoła na Wydziale Prawa Kanonicznego tejże uczelni.

Mając na względzie art. 219 Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018 roku należy stwierdzić, że p. dr Michał Poniatowski w swoim dorobku naukowym, po uzyskaniu stopnia naukowego doktora prawa kanonicznego, posiada;

1. jedną monografię naukową, przedstawioną jako monografia habilitacyjna, zatytułowaną *Ustawowe zwolnienia od opodatkowania z tytułu przychodów z działalności charytatywnej osób prawnych Kościoła katolickiego*, Warszawa 2024, Wydawnictwo Naukowe UKSW, ISBN 978-83-8281-517-7.
2. Dwie monografie jako współautor: *Polskie prawo wyznaniowe. Wybór źródeł*, Lublin 2012 oraz *Polskie prawo wyznaniowe. Wybór orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego. W 30. rocznicę utworzenia Trybunału Konstytucyjnego*, Lublin 2016.
3. 20 rozdziałów w monografiach naukowych.
4. 17 artykułów naukowych.
5. 5 recenzji naukowych.

Zgodnie z art. 219 Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce, o którym wyżej, kandydat do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego winien spełnić trzy określone kryteria:

1. posiadać stopień doktora;
2. posiadać w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
3. wykazywać się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Wobec powyższego stwierdzam, co następuje:

1. Kandydat posiada stopień naukowy doktora prawa kanonicznego;
2. Osiągnięcia kandydata stanowią znaczny wkład autora w rozwój prawa kanonicznego i nauk prawnych. Jest to, jak już zauważono, wiele rozdziałów monografiach naukowych i artykułów naukowych;
3. Odnośnie aktywności naukowej kandydata należy stwierdzić, że jest ona znacząca. Autor m. in. jest autorem kilkudziesięciu wystąpień na konferencjach naukowych. Uczestniczył w komitetach organizacyjnych konferencji krajowych i międzynarodowych. Jest: członkiem Stowarzyszenia Kanonistów Polskich (od 2007) – członek stowarzyszenia krajowego; członkiem Polskiego Towarzystwa Prawa Wyznaniowego (od 2013, sekretarz Zarządu PTPW od 2020 do 2024) – członek stowarzyszenia krajowego; członkiem Towarzystwa Naukowego KUL (od 2013) –

członek współpracownik stowarzyszenia krajowego. Odbył staże zagraniczne na różnych uczelniach. Uczestniczy w komitetach organizacyjnych i radach naukowych wielu czasopism. Należy podkreślić, iż kandydat porusza się w szerokim spektrum różnorodnych zagadnień. W ramach jego zainteresowań naukowych można wyodrębnić następujące pola badawcze: analiza zasady poszanowania autonomii i niezależności Kościoła i państwa oraz zasady współdziałania Kościoła i państwa na rzecz dobra człowieka i dobra wspólnego oraz ich konkretyzacja; realizacja deklaracji woli współdziałania Kościoła i państwa na rzecz obrony i poszanowania instytucji małżeństwa i rodziny; relacja kościelnej posługi miłosierdzia, działalności charytatywno-opiekuńczej i statusu organizacji pożytku publicznego kościelnych osób prawnych; finansowanie nauczania religii w szkołach publicznych i wyznaniowych szkół wyższych w relacji do nauczycielskiego zadania Kościoła; przetwarzanie danych osobowych w Kościele; analiza przestępstw przeciwko wolności sumienia i wyznania; wybrane zagadnienia w zakresie wolności religijnej; zestawienia źródeł prawa i orzecznictwa w zakresie prawa wyznaniowego.

4. Zaprezentowana monografia habilitacyjna *Ustawowe zwolnienia od opodatkowania z tytułu przychodów z działalności charytatywnej osób prawnych Kościoła katolickiego* jest znaczącym wkładem w rozwój nauk prawnych. Przedmiotowe zagadnienie w perspektywie relacji podstaw zwolnień od opodatkowania i samych zwolnień w zakresie działalności charytatywnej tych osób, jak słusznie zauważa autor, nie było analizowane w literaturze naukowej. Dotychczasowe opracowania odnosiły się jedynie częściowo do tego zagadnienia, w szczególności w kontekście analizy norm dotyczących dóbr doczesnych Kościoła czy też prawa wyznaniowego lub prawa podatkowego. Jak czytamy w autoreferacie wielu autorów analizowało zwolnienia kościelnych osób prawnych z perspektywy ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Dotychczasowe opracowania nie odnosiły się jednak wyłącznie do działalności charytatywnej i koncentrowały się na ogólnym zagadnieniu opodatkowania kościelnych osób prawnych, darowiznach na rzecz działalności charytatywnej lub zwolnieniach przewidzianych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Dlatego też należy uznać monografię autora za nowatorskie ujęcie przedmiotowego zagadnienia i może ona być pomocna nie tylko w analizach naukowych, ale także przy ustalaniu zakresu zwolnień od opodatkowania z tytułu przychodu z działalności charytatywnej konkretnych osób prawnych Kościoła

katolickiego i odpowiednio innych kościelnych osób prawnych.

Reasumując wyrażam opinię, że dorobek naukowy p. dr. Michała Poniatońskiego spełnia wymogi stawiane postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego określone w art. 219 Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018 roku (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

Ks. prof. dr hab. Grzegorz Leszczyński

Łódź, dnia 19 maja 2025 r.